

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Lahti University of Applied Sciences

VAUVAMUSKARIN MERKITYS LAPSILLE JA HEIDÄN VANHEMMILLEEN

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Musiikki- ja draamainstituutti
Musiikin koulutusohjelma
Varhaisiän musiikkikasvatus
Opinnäytetyö
Syksy 2013
Maria Hietava

Lahden ammattikorkeakoulu
Varhaisiän musiikkikasvatus

HIETAVA, MARIA :

Vauvamuskarin merkitys lapsille
ja heidän vanhemmilleen

Varhaisiän musiikkikasvatuksen opinnäytetyö, 30 sivua, 8 liitesivua

Syksy 2013

TIIVISTELMÄ

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia, mitä merkitystä vauvamuskarilla on muskarissa käyville vauvoille ja heidän vanhemmilleen. Tein kyselytutkimuksen omalle vauvamuskariryhmälleni ja kyselin vanhempien ajatuksia vauvamuskarista ja sen merkityksestä heille. Pohdin myös vauvamuskarin merkitystä omien kokemuksieni ja tuntemusteni perusteella.

Työn teoriaosuudessa käsittelen vauvan varhaista kehitystä sekä yleisen että musiikillisen kehityksen näkökulmasta. Lisäksi tuon esille vauvamuskarin yleisiä tavoitteita ja työtapoja.

Vastausten ja niiden havaintojen perusteella, joita itse tein vauvamuskarista, näyttää siltä, että vauvamuskarin merkitys vanhemmille on yhteisen mukavan hetken kokeminen, uusien laulujen oppiminen ja vanhempien mahdollisuus tavata toisiaan. Myös vauvojen kannalta vauvamuskari koettiin mahdollisuutena nähdä muita vauvoja ja saada kokemuksia ryhmässä olemisesta.

Asiasanat: vauvamuskari, varhaisiän musiikkikasvatus, lapsen varhainen kehitys

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Music

HIETAVA, MARIA :

Importance of pre-school music for
babies and their parents

Bachelor's Thesis in pre-school music education, 30 pages, 8 appendices

Autumn 2013

ABSTRACT

Purpose of this study is to investigate the significance of music play school has babies and their parents. I also studied the babies referred to the importance of music play schools their own experiences and feelings about the help.

In the theoretical part I dealt with the baby early development of both general and musical development. In addition, I brought up the music play overall objectives and working methods.

I did a survey on your baby music play school group in which I asked for their thoughts vauvamuskarista and its significance. I bit my answers and I made a summary of them. In addition, the evaluation and observation on its own point of view, how vauvamuskari affect the different stages of development in infants. Finally, I collected together the thoughts and assessment of the entire work process

Key words: Music play school for babies, early childhood music education, the child's early development

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	VAUVAMUSKARI	2
2.1	Vauvojen harrastusmahdollisuuksien suosio	2
2.2	Mikä on vauvamuskari?	2
2.3	Vauvamuskarin tavoitteet	4
2.4	Vauvamuskarin työtavat	6
3	ALLE 1-VUOTIAAN LAPSEN KOKONAISVALTAINEN KEHITYS	8
3.1	Yleinen kehitys	8
3.1.1	Psykomotorinen kehitys	8
3.1.2	Kognitiivinen kehitys	12
3.1.3	Sosiaalis-emotionaalinen kehitys	15
3.2	Musiikillinen kehitys	16
4	OMAT NÄKEMYKSENI VAUVAMUSKARISTA	19
4.1	Opettajana vauvamuskarissa	19
4.2	Vauvamuskarin merkityksiä opettajan näkökulmasta	20
5	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	22
5.1	Tutkimuksen tarkoitus	22
5.2	Tutkimuksen toteutus	22
5.3	Tutkimuskysymykset	23
6	TULOKSET JA POHDINTA	24
6.1	Tutkimustulokset	24
6.2	Tulosten arviointi	28
6.3	Lopuksi	29
	LÄHTEET	31
	LIITTEET	33

1 JOHDANTO

Olen aina ollut kiinnostunut vauvoista ja lapsista ylipäättänsä. Olen kokenut, että heidän kanssaan pystyn olemaan niin oma itseni kuin vain on mahdollista. Lapset ovat niin välittömiä, avoimia ja täynnä elämäniloa. Olin jo pienenä kova tyttö hoitelemaan pienempiä sisaruksiani ja nautin siitä kovasti. Nyt vanhempana huomaan, että lapset ovat edelleen lähellä sydäntäni, ja sen tähden olenkin päätenyt sellaiseen ammattiin, jossa voin olla lasten kanssa tekemisissä sekä toteuttaa musiikillista osaamistani.

Sain idean opinnäytetyöhöni siitä, kun aloin viime syksynä pitää säännöllisesti vauvamuskaria. Ajattelin, että voisin paneutua aiheeseen enemmän ja kysellä vanhemmilta mielipiteitä ja ajatuksia siitä, miten he kokevat vauvamuskarin ja onko sillä selvästi jotain merkitystä lapsen kehitykseen. Minua kiinnostaa myös tietää, miten vauvan ja vanhemman varhainen vuorovaikutus kehittyy ja tukeeko vauvamuskari sitä.

Pohdin hieman vauvojen nykyajan harrastusmahdollisuuksien suurta suosiota, koska vauvamuskari on yksi suosituista harrastuksista. Kerron hieman vauvamuskarista yleisesti ja sen tavoitteista. Teoriaosuudessa käsittelen lapsen yleistä ja musiikillista kehitystä.

Tutkimusosuudessa tein kyselytutkimuksen vauvaryhmän vanhemmille ja kysyin heidän ajatuksiaan vauvamuskarista. Lisäksi reflektoin itseäni vauvamuskarin opettajan näkökulmasta. Lopuksi vielä tein yhteenvedon kyselytutkimuksen pohjalta ja pohdin tuloksia suhteessa omiin kokemuksiini ja ajatuksiini.

2 VAUVAMUSKARI

Käsittelen tässä luvussa vauvamuskaria ja siihen liittyviä toimintatapoja ja käytäntöjä. Lisäksi tuon esille mitkä tahot vauvamuskaria järjestävät ja kuinka suuressa suosiossa vauvamuskari on nykypäivänä.

2.1 Vauvojen harrastusmahdollisuuksien suosio

Nykyään vauvoille ja heidän perheilleen on tarjolla monenlaisia harrastusmahdollisuuksia. Pienten lasten vanhemmat kaipaavat samassa elämäntilanteessa olevien seuraa ja vertaistukea. Harrastusten avulla vauvoille tarjotaan erilaisia mielikuvitusta tukevia ja eläytymiskykyä kehittäviä virikkeitä. (Wilkinson 2007, 15.) Vauvamuskari on eräs harrastusmuoto, joka on noussut pienessä ajassa suureen suosioon. Vauvamuskarien suosio näkyy siinä, että paikat täyttyvät melkein saman tien ja monet jäävät vielä odottamaan mahdollisesti vapautuvia paikkoja. On harmillista, että kaikkia halukkaita ei pystytä edes ottamaan mukaan. Onneksi vauvamuskarien tarjonta koko ajan kasvaa, ja siten myös paikkoja tulee lisää. Vauvamuskaria tarjoavat muun muassa musiikkiopistot, konservatoriot, seurakunnat, kansanopistot ja yksityiset musiikkikoulut.

2.2 Mikä on vauvamuskari?

Vauvamuskari on vielä monelle tuntematon käsite. Ensimmäisen vauvamuskarin tarkkaa ajankohtaa ei ole tiedossa, mutta vuonna 1987 tohtori Päivi Kukkamäki perusti ensimmäisen mammamuskarin. Uskotaan, että tämän myötä myös vauvamuskari on saanut alkunsa. (Wilkinson 2007, 15.)

Vauvamuskari kuuluu osana varhaisiän musiikkikasvatukseen. Vauvamuskarista käytetään nimitystä perheryhmä, koska sinne tullaan vanhemman, vanhempien tai muun huoltajan kanssa. Perheryhmän tarkoituksena on vahvistaa lapsen ja aikuisen välistä vuorovaikutusta ja harjoitella ryhmässä toimimista.

Lapsi tulisi kuitenkin aina huomioida myös yksilönä. Jokainen lapsi on erilainen ja jokainen myös kehittyy musiikillisesti omien edellytystensä mukaan.

Muskarituokio kestää yleensä noin 45 minuuttia, josta noin puoli tuntia on aktiivista muskaritoimintaa vauvojen kanssa. Loppuaika voidaan ottaa vähän rennommin, jolloin voidaan esimerkiksi kuunnella yhdessä rentouttavaa musiikkia. Pantsun mukaan musiikki on jokaisen tunnin tukipilari, mikä näkyy kaikenlaisessa tekemisessä. Vauvamuskarissa käytetään erilaisia musiikillisia toimintatapoja, jotka edistävät musiikillisuuden kehittymistä. Laulaminen on yksi tärkeimmistä toimintatavoista. Laulut voivat olla kahdenlaisia: joko vauvalle laulettuja lauluja, jolloin esimerkiksi vanhempi esittää lauluja, tai lauluja, joissa aktivoidaan vauvaa osallistumaan äänтелеillä, liikkumalla ja soittamalla. (Pantsu 2010, 122.)

Kaarina Marjanen on väitöskirjassaan tutkinut raskauden aikaisen ja synnytyksen jälkeisen musiikkikasvatuksen vaikutuksia äidin ja vauvan väliseen varhaiseen vuorovaikutukseen. Hänen mukaansa vauvamuskarit alkavat jo sikiövaiheessa. Hänen tekemässään tutkimuksessa käy ilmi, että musiikkikasvatuksen vaikutukset näkyvät erittäin hyvin raskauden aikaiseen musiikkitoimintaan osallistuneiden vauvojen käyttämisessä kommunikointiaktiivisuuden lisääntymisenä sekä äiti-vauvasuhteen lujittumisena. (Marjanen, 2009.)

Marjasen mukaan opettajalla on suuri merkitys vauvamuskaritunneilla. Näin pienten lasten kanssa työskentelevällä opettajalla tulisi olla monenlaisia rooleja. Hän toimii ystävänä ja vanhempana. Lisäksi opettaja on lämmin inhimillinen olento, joka ansaitsee lasten ja heidän vanhempiensa luottamuksen. Tutkijan tavoin opettaja observoi lasta, hänen kehityspiirteitään ja yleisiä käyttäytymismalleja. Opettaja toimii myös kouluttajan tehtävissä arvioiden lapsen oppimista. Perinteisessä roolissa opettaja on tietopankki, joka on aina valmis vastaamaan erilaisiin kysymyksiin. (Marjanen 2005, 33.)

Ryhmäkoot vaihtelevat hieman paikkakunnan mukaan, mutta yleensä ryhmässä on noin 5- 10 lasta vanhempineen. Vauvamuskariin ei ole mitään erityisiä pääsyvaatimuksia, vaan paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Vauvamuskarin aloitusikä vaihtelee riippuen kyseistä toimintaa järjestävästä

tahosta, mutta yleensä vauvamuskarin voi aloittaa lapsen ollessa noin 3 kuukauden ikäinen. Tapion mukaan vauvamuskariryhmät jaetaan 3- 5, 6- 8 ja 9- 11 kuukauden ikäisiin, jotta voidaan tukea lapsen kehitystä yksityiskohtaisemmin. Onhan lapsen ensimmäinen elinvuosi hyvin merkittävä, ja lapsen kehityksessä tapahtuu tällöin huimia muutoksia. (Tapio 2008.)

2.3 Vauvamuskarin tavoitteet

Lapsen ensimmäinen elinvuosi ja ylipäätänsä varhaiset elinvuodet ovat tärkeitä ihmisen myöhemmän elämän kannalta. Lapsi saa silloin ensimmäiset tietonsa ja kokemuksensa elämästä ja omaksuu tällöin myös tietyt tavat ja tottumukset, jotka ohjaavat häntä ja vaikuttavat häneen myöhemmin. Vauvamuskarin tavoitteena on siis tukea lasta elämänsä alkumetreillä ja luoda hänelle turvallinen olo musiikin eri keinoja käyttäen.

Varhaisiän musiikkikasvatus viittaa pääasiassa musiikkileikkikoulutoimintaan, mutta siihen voidaan liittää kuuluvaksi myös päiväkotien ja kerhojen musiikkikasvatus, alle kouluikäisten lasten soitonopetus ja musisointi kodeissa. Varhaisiän musiikkikasvatuksen ensisijaisena tavoitteena on herättää ja vaalia rakkautta musiikkia kohtaan ja kehittää lasten musiikillisia perusvalmiuksia. (Hongisto-Åberg, Piironen & Mäkinen 1993, 9.) Lisäksi Kaipiaisen mukaan tavoitteena on ohjata lasta kuuntelemaan ja harjaannuttaa hänen musiikillista muistiaan samalla, kun edistetään lapsen rytmi-, muoto-, harmonia-, ja melodiataajua. Keskeisenä tavoitteena on kuitenkin lapsen kasvun ja kehittymisen tukeminen. (Kaipiainen 2007, 40.)

Musiikin avulla lasta voidaan tukea ja auttaa tunne-elämän ja sosiaalisten valmiuksien sekä motoristen että tiedollisten taitojen kehittämisessä. Varhaisiän musiikkikasvatuksella pyritään myös kehittämään lapsen käsitystä itsestään ja kykyä toimia ryhmässä muiden lasten kanssa. (Kaipiainen 2007, 39.)

Musiikkikasvatus kehittää paitsi lapsen musiikillisia taitoja ja tietoja, myös hänen koko persoonallisuuttaan. Kasvattajalla onkin suuri vastuu lapsen koko musiikkielämän muodostamisessa, ja hänen pyrkimyksensä on herättää lapsessa musiikinrakkaus. (Tapio 2008, 3.)

Alle 1-vuotiaiden lasten eli vauvojen musiikkileikkikoulutuokioiden tarkoituksena on lujittaa perusturvallisuuden tunnetta musiikin keinoin. Samalla herätetään kiinnostusta ympäristöä kohtaan ja innostetaan lasta liikkumaan ja löytämään oman kehonsa tuntemuksia. Tarkoituksena on myös kehittää kuuntelemis- ja keskittymiskykyä sekä rauhoittaa ja viihdyttää lasta musiikin avulla. (Kaipiainen 2007, 43- 44.) Vauvamuskarin opetuksen sisältö muodostuu musiikin elementeistä, jotka ovat rytmi, tempo, melodia, kesto, dynamiikka, harmonia ja sointiväri. Nämä kaikki musiikin osatekijät toimivat vuorovaikutuksessa toistensa kanssa. (Hongisto-Åberg. ym. 1998, 23.) Opetuksen tulee olla mahdollisimman monipuolista ja tavoitteena on käyttää kaikkia työtapoja. Tavoitteiden asettamisessa ja suunnittelussa tulisi aina huomioida lapsia sekä yksilöinä että ryhmässä. Tavoitteita asettaessa on tärkeää ottaa huomioon opetuksen aikajakso, joka on runkona kausisuunnitelmalle. Tärkeintä kausisuunnitelman tavoitteissa on yhden asiakokonaisuuden käsitteleminen kerrallaan, jolloin opetuksen tavoitesisällöt jaksottuvat eri tuokioihin. Musiikkikasvatus pohjautuu konstruktiiiviseen ajatteluun, jonka mukaan opetus etenee spiraalina: valmiustason kohotessa tehtävän vaikeustaso nostetaan rakentamalla uutta jo opitun asian päälle eli peilaamalla uutta tietoa vanhaan, aiemmin opittuun asiaan. (Wilkinson 2007, 16- 17.)

Itse olen tottunut tekemään kausisuunnitelman lisäksi myös tuntikohtaiset suunnitelmat. Jokaisella tunnilla on jokin musiikillinen tavoite, johon pyritään käyttämällä hyödyksi erilaisia työtapoja. Wilkinsonin mukaan musiikillisen tavoitteen lisäksi tunnille on myös muita tavoitteita, kuten psykomotoriset, kognitiiviset, sosiaalis-emotionaaliset, esteettiset sekä omat pedagogiset tavoitteet, jotka tukevat musiikillisen tavoitteen saavuttamisessa sekä rakentavat toiminnasta ja kokemuksista kokonaisvaltaista ja syvällistä. (Wilkinson 2007, 17.)

2.4 Vauvamuskarin työtavat

Musiikkileikkikoulussa on käytössä monia erilaisia työtapoja, jotka yhdessä tukevat lapsen kokonaisvaltaista oppimista ja kehitystä. Tapio kirjoittaa, että musiikin kokonaisvaltainen kokeminen, elämyksellisyys ja leikinomaisuus kuuluvat varhaisiän musiikkikasvatuksen keskeisimpiin periaatteisiin ja että näitä voi tukea työskentelemällä mahdollisimman monipuolisesti eri työtapoja käyttäen. Lasta ohjataan musiikin monipuoliseen maailmaan, ja hänelle tarjotaan monenlaisia eri tapoja toteuttaa musiikkia. (Tapio 2008, 3.)

Vauvamuskarin työtapoja ovat laulaminen, soittaminen, musiikkiliikunta, kuunteleminen ja luova toiminta. Käsittelen seuraavaksi näitä työtapoja kuvaamalla vauvamuskarituokion sisältöä ja käytäntöjä.

Muskarituokio alkaa aina samalla alkulaululla. Alkulauluun liittyy jokin soitin, esimerkiksi rumpu, joka kiertää vauvoilla. Alkulaulun on tarkoitus tuoda vauvalle turvallisuuden tunnetta, ja laulun kautta vauva toivotetaan tervetulleeksi muskariin. Alkulaulussa mainitaan yleensä lapsen nimi, ja siten lapsi tullaan huomioitua yksilönä. Alkulaulu vahvistaa sekä vauvan sosiaalis-emotionaalista että musiikillista kehitystä. Koen, että vauvamuskarin alkulaulun tulee olla aika lyhyt ja helppo, jotta vauvan on mahdollisuus oppia se myöhemmin.

Jokaisella tunnilla on tietty teema, joka vaihtuu noin neljän viikon välein. Teemat vaihtelevat hieman vuodenaikojen mukaan. Teema toimii tunnin punaisena lankana, ja opettajan on helppo ujuttaa teeman alle kaikenlaisia musiikillisia asioita.

Alkulaulun jälkeen on vuorossa motivoiminen tiettyyn teemaan. Teeman motivointiin sopivat esimerkiksi erilaiset käsinuket, pehmolelut, kuvat ja muut motivointia tukevat materiaalit. Mielikuvitus on vain rajana materiaalia valitessa. Motivointia seuraa yleensä joku laulu tai loru, johon voi liittyä esimerkiksi köröttelyä, hypyttelyä, silittelyä ja keinuttelua.

Musiikkiliikunta kuuluu myös osana muskarituokioon. Vauvamuskarissa musiikkiliikunta voi sisältää eri tavoilla liikkumista vauva sylissä, kuten esimerkiksi marssimista, tanssimista, hiipimistä tai hyppimistä. On tärkeää, että vanhempi käyttää kehoaan aktiivisesti musiikkiliikunnan aikana, jotta vauva pystyisi erottamaan tietyn rytmin liikkeen kautta.

Soittaminen on myös tärkeä osa vauvamuskarituokiota. Vauvoille sopii sellainen soitin, johon vauvan on helppo tarttua, ja josta lähtee ääni helposti. Tällaisia soittimia ovat esimerkiksi marakassit ja kapulat. Laulun mukana soittaminen kehittää ja tukee motoristen taitojen kehittymistä ja rytmittämistä.

Tuokion loppupuolella on mahdollisuus rentoutumiseen, jossa vauva ja vanhempi voivat keskittyä hetken aikaa vain toisiinsa. Rentoutus auttaa keskittymään kuuntelemiseen sekä rauhoittaa vauvaa. Rentoutukseen voi käyttää jotain oheismateriaalia, kuten siveltimiä, pumpulia, palloja ja höyheniä. Taustalla voi soida rauhallinen musiikki.

Tunnin lopuksi lauletaan aina sama loppulaulu. Tämä tuo vauvalle turvallisuuden tunnetta ja kehittää hänen musiikillista muistiaan. Joka tunti toistuva loppulaulu kertoo myös vauvalle siitä, että tunti on loppumassa. Vauva voi reagoida tähän itkemällä. Se hän kertoo vain siitä, että tunnilla on ollut mukavaa ja viihtyisää. Tärkeintähän muskarituokiossa on, että musiikki tuo iloa ja riemua ja lapsi saa tukea kasvuun ja kehitykseen musiikin avulla.

3 ALLE 1-VUOTIAAN LAPSEN KOKONAISVALTAINEN KEHITYS

Kerron tässä luvussa alle 1-vuotiaan lapsen yleisestä ja musiikillisesta kehityksestä. Tuon esille kehityksen eri osa-alueita.

3.1 Yleinen kehitys

Lapsen ensimmäinen ikävuosi on merkittävää aikaa hänen elämässään. Lapsi kehittyy kokonaisvaltaisesti fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti. Wilkinson tuo esille, että fyysiseen kehitykseen liittyy lapsen fyysisen kasvun lisäksi motorinen kehitys. Psyykkinen kehitys koostuu kognitiivisesta kehityksestä. Sosiaalinen kehitys taas sisältää lapsen vuorovaikutustaitojen muodostumisen lisäksi yhteiskunnan ja kulttuurin vaikutukset lapsen kehitykseen sekä empatian, moraalin ja prososiaalisen käyttäytymisen syntymisen. Jokainen lapsi on oma persoonansa, ja jokainen lapsi kasvaa ja kehittyy omaan tahtiinsa. (Wilkinson 2007, 4.) Jotkut lapset kehittyvät fyysisesti nopeammin, kun taas jotkut lapset voivat olla psykologisesti nopeammin kehittyviä. On kuitenkin tärkeää, että lapsi saa ensimmäisenä ikävuotenaan tarpeeksi hoivaa ja rakkautta. Tämä takaa hyvän perustan lapsen myöhemmälle kehitykselle ja kasvulle.

3.1.2 Psykomotorinen kehitys

Termi psykomotorinen viittaa liikkeiden kehitykseen, johon vaikuttavat monet psyykkiset tekijät. Aaltosen ym. mukaan psykomotorinen kehitys määräytyy keskushermoston, lihaksiston ja luuston kehityksestä eli fyysisestä kasvusta. Perimä asettaa siten tietyt rajat motorisen kehityksen mahdollisuuksille. Motoriseen kehitykseen vaikuttavat kuitenkin myös ympäristötekijät, oma motivaatio motoristen taitojen harjoittamiseen ja yksilön persoonallisuus. (Aaltonen, Ojanen, Siven, Vilhunen & Vilen 1997, 126.)

Takalan ja Takalan mukaan ensimmäiselle ikävuodelle on ominaista nopea fyysinen kasvu. Lapsen syntymäpaino kolminkertaistuu, ja syntymäpituuteenkin tulee puolet lisää jo ensimmäisen vuoden aikana. Vastasyntyneen lapsen ja aikuisen ruumiinosien mittasuhteet poikkeavat merkittävästi toisistaan.

Lapsen pää on neljäsosa pituudesta kun aikuisella pää on noin kahdeksasosa. Myös eri ruumiinosien kasvunopeus eroaa toisistaan. Kädet, jalat, käsivarret ja sääret kasvavat nopeimmin, kun taas vartalo kehittyy huomattavasti hitaammin. Myös lapsen elintoiminnot kehittyvät, ruoansulatusjärjestelmä kehittyy ja rasva- ja imukudoksissa, luustossa sekä lihaksissa tapahtuu muutosta. Aivot kasvavat ensimmäisen ikävuoden aikana nopeasti, ja niiden paino kolminkertaistuu kolmeen ikävuoteen mennessä. (Takala & Takala 1984, 66.)

Lapsen motorinen kehitys on riippuvainen hermojärjestelmän, luuston ja lihaksiston kehityksestä ja täten etenee tiettyjen vaiheiden kautta. Ensin kehittyy suurten lihasten koordinaatio eli karkeamotoriikka, jolloin lapsi oppii tietyn liikkeen perusmallin. Karkeamotoriikan kehittymisen yhteydessä myös tasapainon ja motoristen suoritusten asentokontrolli kehittyvät. Tämän jälkeen kehittyy pienten lihasten koordinaatio eli hienomotoriikka, jolloin liike muuttuu täsmälliseksi, tarkoituksenmukaiseksi ja joustavaksi. Karkeamotoriikan kehittymiseen liittyy myös silmän ja käden sekä silmän ja jalan koordinaation kehitys ja liikerytmin kehittyminen. (Takala & Takala 1984, 67.)

Jokaisen liikkeen perusmalli täytyy ensin oppia, ja sitä pitää harjoitella ja toistaa useampaan kertaan. Lopulta liike automatisoituu, jolloin lapsen ei tarvitse ajatella liikkumistaan, vaan lapsi pystyy tekemään samaan aikaan kahta eri asiaa. (El Awad & Mansikka 2011, 4) Jokainen opittu liike tai asia siis edellyttää sitä, että lapsi on kehittynyt rauhassa ja saavuttanut vaadittavan kypsyystason. (Kaipiainen 2007, 4.)

Vastasyntynyt vauva reagoi omien havaintojensa avulla ympäristöön liikkumalla. Vauvan ensimmäiset liikkeet ovat synnynnäisiä kehitysheijasteita ja refleksejä. Vähitellen varhaisheijasteet väistyvät, ja tilalle tulee isojen aivojen alaisia hieman mutkikkaampia tahdonalaisia liikkeitä. Motoristen taitojen oppimisen edellytyksenä on, että varhaisten kehitysheijasteiden tilalle tulee suojeleheijasteita. (El Awad & Mansikka 2011, 4.)

Lapsi on luonnostaan liikkuva ja opettelee motoriikkataitojaan jo elämänsä alkumetreiltä lähtien. Motorinen kehitys vaatii kuitenkin aina liikkeisiin tarvittavien eri osa-alueiden kypsymistä.

Vauva liikehtii aluksi kokonaisvaltaisesti koska lihasten säätely ei ole vielä niin pitkälle kehittynyttä, että vauva voisi hallita liikkeitään. Lihasten säätely noudattaa kefalokaudaalista (päästä jalkoihin) ja proksimodistaalista (keskeltä äärialueille) suuntaa ja etenee siis kokonaisvaltaisista liikkeistä eriytyneisiin suorituksiin. Kefokaudaalinen kehitys viittaa siihen, että lapsi oppii ensimmäisenä hallitsemaan pään, hartioiden, käsien ja vartalon liikkeit ja sen jälkeen vasta varpaiden ja jalkojen liikkeit. Proksimodaalinen kehitys taas viittaa siihen, että lapsi hallitsee ensin olkavarsien liikkeit ja vasta sitten kyynärvarsien ja ranteiden liikkeit sekä sormiliikkeit. (El Awad & Mansikka 2011, 4.)

Referoin seuraavaksi Kaipiaisen (2007) ikäjaottelua. Vastasyntyneen raajat ovat koukussa päinmakuulla ollessa, käsivarret lähellä vartaloa ja kädet nyrkissä. Pää on kääntyneenä toiselle puolelle. Noin kuukauden ikäisenä lapsi pystyy jostamaan päätään hetkeksi ja kääntää sitä varovasti. Tässä iässä lapsi ei kuitenkaan pysty vielä kannattelemaan itseään eikä liikuttelemaan käsiään ja jalkojaan tahdonalaisesti. Pieni vauva säikkyä helposti voimakkaita valoja ja kovia ääniä. Näihin vauva reagoi moro-refleksillä, jolloin kädet ja jalat ojentuvat sivuille yhtäkkisesti. Vastasyntyneellä vauvalla on myös jalkojen ja käsien tarttumisrefleksi, jolloin vauva tahdostaan riippumatta koukistaa sormensa tai varpaansa niihin koskettaessa ja ikään kuin tarttuu johonkin.

Kahden kuukauden ikäisenä vauva kykenee jo nojaamaan hetken aikaa kyynärvarsiinsa, pystyy kohottamaan päätänsä ja katsomaan molempiin suuntiin. Vauvan ollessa selinmakuulla hän alkaa hapuilla edessään olevia esineitä tai äidin kasvoja. Tarttumisyriytykset päättyvät kuitenkin ns. miekkailuasentoon, jolloin pää kääntyy toiselle puolelle ja saman puolen raajat ojentuvat ja takaraivon puoleiset koukistuvat. Myös nyrkissä olevat kädet avautuvat.

Kolmen kuukauden iässä vauvan kyynärpäänoja alkaa vakautua, ja vauva pystyy kannattelemaan päätään hyvin. Tässä iässä vauva pitää käsiään kasvojen yläpuolella, leikkii niillä ja tutkiskelee pistäen niitä suuhunsa ollessaan selinmakuulla. Vauvan liikkeet alkavat muuttua tahdonalaisiksi, ja moro-refleksi pikku hiljaa häviää.

Neljän ja viiden kuukauden vaihteessa vauva pystyy vatsalla ollessaan nojautumaan vain toiseen käteensä ja toisella kädellä tarttumaan esineeseen. Tällöin vauva osaa säilyttää tasapainonsa, mikä on tärkeää tulevaa kehitystä ajatellen. Vauva pystyy säilyttämään tasapainon myös selällään maatessaan, kun hän tarttuu tietoisesti esineisiin, koskettelee kaikkea ja työntää esineitä suuhunsa. Tässä vaiheessa vauva on jo tiedostanut vartalonsa keskilinjan.

Noin viiden kuukauden ikäisenä vauva pystyy jo ojentamaan kädet kyynärpäistään suoriksi ollessaan päinmakuulla. Kun vauva näkee jonkin kiinnostavan esineen, hän alkaa uida sitä kohti vetämällä molemmat kädet koukkuun irti alustasta, ylävartalo on koholla ja jalat potkivat ilmassa. Tässä iässä vauva myös kiinnostuu omista jaloistaan, katselee niitä ja tarttuu niihin. Vauva tarttuu esineisiin jo määrätietoisemmin ja pystyy jo siirtämään esinettä kädestä toiseen. Vauva harjoittelee tässä vaiheessa myös kyljelleen kääntymistä.

Noin puolen vuoden iässä lapsi oppii kääntymään selinmakuulta päinmakuulle. Tämä liike on välttämätön kävelemään oppimisen kannalta. Tässä iässä lapsi harjoittelee kovasti taitojaan, kohottautuu yhä ylemmäksi käsivarsiensa varaan ja tutustuu omaan kehoonsa silmien, käsien ja suun avulla.

Kahdeksan kuukauden iässä lapsi pystyy jo kääntymään akselinsa ympäri tukeutuen käsien lisäksi polviin. Tämä liike on nimeltään viisarikäännös. Lapsi oppii myös kurottamaan toista kättä ylös esinettä kohti, mikä myöhemmin auttaa lasta vetämään itsensä seisomaan. Vauva oppii myös kääntymään päinmakuulta selinmakuulle. Lapsi pystyy myös pitämään esineitä molemmissa käsissään sekä oppii pitämään esinettä myös etusormella, keskisormella ja peukalolla.

Noin kymmenen kuukauden iässä lapsi oppii ryömimään ja konttaamaan. Tätä ennen lapsi on oppinut siirtämään painoaan jo taaksepäin ja sivusuuntaan. Tässä iässä lapsi opettelee myös istumista sekä oppii nousemaan seiniä ja esineitä vasten pystyasentoon. Lapsi oppii myös pinsetti- eli peukalo-etusormiotteen. Tällöin esineisiin tarttuminen harjaantuu, ja lapsi osaa pudottaa esineitä tahdonalaisesti.

Yhdentoista kuukauden iässä lapsi konttaa sujuvasti eli siirtää ristikkäisiä raajapareja vuoron perään eteenpäin. Lapsi pystyy myös istumaan tuetta ja ottaa ensimmäiset askeleet tukea vasten ja kävelee sivuaskelia.

Lapsi oppii myös ns. karhukävelyn, jolloin lapsi kävelee jalkapohjiin ja kämmeniin tukeutuen. Noin vuoden ikäisenä lapsi kävelee yleensä ilman tukea. (Kaipiainen 2007, 5- 7.)

3.1.2 Kognitiivinen kehitys

Kognitiiviseen kehitykseen sisältyy ihmisen koko tiedollinen toiminta, kuten havaitseminen, muisti, ajattelu, kieli ja oppiminen. Wilkinson kuvailee, kuinka pienen vauvan oppimisen ja ajattelun lähtökohtana ja edellytyksenä on, että hän hahmottaa ympäristöään toimintojen ja havaintojen avulla. Vauva aistii ympäristöstä tulevia ärsykeitä, joista hän tekee havaintoja. Vauva tutkii ympäristöään koskettelemalla, maistelemalla ja haistelemalla. Suun alue onkin pienen vauvan tärkeimpiä aistimuksen välittäjiä. Havainnot muodostavat tietynlaisia skeemoja eli sisäisiä malleja, jotka käytetään uuden tiedon ymmärtämiseen. Kun jokin skeema aktivoituu, samalla aktivoituvat sen merkitykseen liittyvät psykologiset ja fysiologiset reaktiot, jotka auttavat siinä, että uudesta tiedosta voidaan tehdä nopeammin johtopäätöksiä. (Wilkinson 2007, 6.)

Piaget`n teorian mukaan vauvaikä on todella ratkaiseva lapsen myöhemmälle psyykkiselle kehitykselle. Vastasyntyneen vauvan henkinen elämä perustuu synnynnäisten liikkeiden ja aistien koordinaatioihin. Ensimmäisiä refleksiä ovat mm. tarttumis- ja imemisrefleksi. Refleksit alkavat vahvistua ns. harjoituksiksi toiminnallisen harjoittelun avulla. Harjoitteluvaiheen jälkeen refleksit johtavat käytännön erotteluihin ja tunnistuksiin. Täten refleksiskeemat laajentuvat sensomotorisilla aineksilla. Tähän viittaa esimerkiksi peukalon imeminen, jossa järjestelmällisesti jo koordinoidaan käden, käsivarren ja suun liikkeitä. Noin neljän ja puolen kuukauden ikäinen vauva alkaa jo pikkuhiljaa jäsentää silmän ja käden liikkeitä yhteen. Tällöin vauva alkaa tavoitella kaikenlaisia tavaroita ja koskettelee ympäristöään. Vauva alkaa ymmärtää eron tavoitteen ja keinon välillä. Piaget`n mukaan lapsi alkaa olla tässä vaiheessa älykkyyden kynnyksellä. (Takala 1984, 126- 129.)

Aaltosen ym. mukaan vauva välittää ja vastaanottaa tietoa ilmeillä ja eleillä ennen kuin oppii kielen. Vauva tunnistaa jo hyvin pienenä tutut kasvot ja pystyy tulkitsemaan hoivaajan tunnetiloja kasvojen ilmeiden mukaan. Vastasyntynyt pystyy myös reagoimaan ja rauhoittumaan tuttuihin ääniin, vaikka ei vielä ymmärrä sanoja. (Aaltonen ym. 1997, 126.)

Lapsen puhumaan oppiminen lähtee liikkeelle esikielellisestä vaiheesta. Useiden tutkimusten mukaan alle 1-vuotiaan esikielellinen kehitys voidaan jakaa viiteen eri vaiheeseen:

- 0- 1 kk fonaatio
- 2- 3 kk melodian modulaatio ja primitiivinen artikulaatio jokelluksessa
- 4- 6 kk tutkiva vokaalinen leikki
- 7- 11 kk toistuva jokellus
- 9- 13 kk monimuotoinen jokellus ja varhaiset sanat.(Kaipiainen 2007, 13.)

Aluksi vauva oppii äänteitä, joita hän kuulee ympärillään käytettävän ja jotka ovat tyypillisiä hänen omalle äidinkielelleen. Noin 2- 3 kuukauden ikäinen vauva reagoi aikuisen puheeseen ja hymyyn tai oman kehonsa liikutteluun kujertelulla ja naurulla. Tässä vaiheessa lapsi oppii kontrolloimaan hengitystä ja fonaatiota. Noin neljän kuukauden iässä vauva pystyy jo äännelemään monipuolisesti ja osaa nauraa ääneen. Tällöin vauva kuuntelee puhetta tarkasti ja noin kuukautta myöhemmin pystyy jo matkimaan kuulemiaan ääniä. Puolen vuoden ikäinen vauva osaa jo jokellella toistaen konsonantti-vokaalitavusarjoja. Ääntelystä jokelteluun siirtymisen ehtona on, että aikuisen ja vauvan välinen hyvä kiintymyssuhde sekä normaalisti kehittynyt ja harjaantunut äänielimistö. (Kaipiainen 2007, 13.)

Jokelteluvaiheen jälkeen tulee vokaalisen laajentamisen ja tutkivan leikin vaihe, joka sisältää kiljumista, murisemista, huutoja, kuiskauksia, staccattoja ja vokaaleja, joissa sävelkorkeus vaihtelee noin kahden oktaavin alueella.

Vauva keksii uusia äänenmuodostumistapoja käyttäen apuna kieltä ja sormia. Tälle vaiheelle on tyypillistä, että vauva toistaa ja muuntelee sattumalta keksimiään ääniä hyvin riemukkaasti ja innokkaasti.

Kaipiainen mainitsee tämän varsinaisen jokellusvaiheen jälkeen kaanonisen jokelluksen vaiheen, jossa vauva keskittyy enemmän tavujaksojen rytmittämisen tuottamiseen ja on vokaalisesti rajoittuneempi. Tämä vaihe on tärkeä kielen oppimisen kannalta sekä musiikin kannalta. Jokellus sisältää säännöllisen pulssin mukaan eri tavoin järjestyneitä lyhyitä jaksoja, joissa on melodinen ulottuvuus. Monimuotoisen jokelluksen vaiheessa näistä kuvioista tulee vokaalisen toiminnan ja leikin ydin.

Noin vuoden ikäisenä lapsi pystyy tuottamaan ensimmäiset merkitykselliset sanat. Tämä edellyttää sitä, että lapsi on oppinut ymmärtämään sanan merkityksen jossain vaiheessa. Sanat ovat yleensä lyhyitä ja liittyvät lähiympäristöön. Aikuisen ja lapsen väliset vuorovaikutustilanteet ovat osa kielen ja kognitiivisten taitojen oppimista. Vuorovaikutus laajentaa ja monipuolistaa lapsen leikkiä, ajattelua ja mielikuvia kielellisten taitojen ohella. (Kaipiainen 2007, 13- 15.)

3.1.3 Sosiaalis-emotionaalinen kehitys

Termi sosiaalinen liittyy vauvan sosiaalisen vuorovaikutuksen kehittymiseen ja termi emotionaalinen taas tunne-elämän kehittymiseen. Sosiaalis-emotionaaliseen kehitykseen kuuluvat siis varhainen vuorovaikutus, persoonallisuuden kehittyminen sekä tunne-elämän kehittyminen. (Wilkinson 2007, 9.)

Sosiaalis-emotionaalisen kehityksen isä, amerikkalainen psykologi ja psykoterapeutti Daniel Stern on tutkinut lasten sosiaalis-emotionaalista kehitystä. Hänen mukaansa vauvan ja hoitajan välinen varhainen vuorovaikutussuhde on välttämätön edellytys lapsen sosiaalisen maailman luomiselle.

Vuorovaikutussuhteen kautta vauva pystyy tiedostamaan, että hän saa jotain aikaan maailmassa: että hän on tekijä. Vauva alkaa myös ymmärtää, että he ovat äitinsä kanssa erillisiä fyysisiä olentoja. (Wilkinson 2007,9.)

Varhainen vuorovaikutus äidin kanssa alkaa jo sikiövaiheessa. On tutkittu, että lapsi pystyy aistimaan ympäristönsä äänet sekä tunnistamaan äidin äänen ja puhetyylin jo 3- 4 kuukautta ennen syntymäänsä. Paason ja Rekin mukaan lapsen synnyttyä lapsi ja vanhempi tarvitsevat paljon yhteistä aikaa. Olisi suotavaa, että vanhemmalla olisi aikaa havaita ja ottaa vastaan vauvansa antamia merkkejä, kuten kosketusta, katsetta, itkua, ääntelyä ja naurua (Paaso & Rekki 2008, 3.)

Jos vanhempi vastaa vauvan perustarpeisiin ja pyrkii täyttämään ne, lapsi tuntee turvallisuutta ja luottamusta vanhempaansa kohtaan. Perustarpeiden tyydyttämisen lisäksi vauva tarvitsee myös rakkautta ja lämpöä. Jotta turvallinen luottamussuhde voi syntyä, vauvan tarpeisiin pitää vastata ja hänestä on aidosti välitettävä. Näiden kautta vauvan ja vanhemman välinen varhainen vuorovaikutus lujittuu, ja se luo pohjan koko vauvan myöhemmälle kehitykselle ja kasvuille.

Myös perusluottamus ja turvallisuuden kokeminen vaikuttaa myöhemmin lapsen itsetuntoon, itsevarmuuteen, optimismiin ja tulevaisuuteen luottamiseen (Kaipiainen 2007, 10). Mitä pienempi lapsi on kyseessä, sitä tärkeämpää varhainen vuorovaikutussuhde on lapsen ja aikuisen välillä.

Eräiden vauvatutkimuksien mukaan varhaisen vuorovaikutuksen merkitys vauvalle on elintärkeä. Tällöin vauva tarvitsee vuorovaikutusta toisen ihmisen kanssa. Hyvän vuorovaikutuksen edellytyksiä ovat toisto, odotettavuus ja jatkuvuus. (Hauta & Leinonen 2009, 28.)

Vauvalle on tärkeää saada kuulla, että hänelle tärkeä ihminen on lähellä. Vauva on saanut elää yhdeksän kuukautta äidin sydämenlyöntien säännöllisessä rytmissä. Tätä yhteyttä ja rytmiä tulisi jatkaa mahdollisimman kiinteästi vauvan ensimmäisten elinkuukausien aikana. (Hauta & Leinonen, 2009, 17- 18.)

Turvalliset ja lähimmät ihmissuhteet rakennetaan lämpimällä ja rauhallisella yhdessäololla, esimerkiksi pitämällä lasta sylissä ja laittamalla hänet tiettyyn aikaan nukkumaan (Wilkinson, 2007, 9).

Vanhemmilla on myötäsytynäinen ja vahva motivaatio tulkita kaikkea vauvansa toimintaa ikään kuin se olisi tarkoituksellista viestintää, keskustelua. He ovat myös vauvan kannalta aina läsnä ja elävät hänen kanssaan samassa rytmissä. He pystyvät tunnistamaan, milloin vauva on vireä ja valmis vuorovaikutukseen, ja näissä tilanteissa he osaavat myötäillä vauvan toiminnan rytmiä kiinnittämättä siihen tietoista huomiota. (Launonen, 2012.)

Tunteita kuvaavat ilmeet alkavat näkyä vauvan kasvoilla jo noin kolmen kuukauden iässä. Vauva myös itse aistii läheistensä tunnetiloja, ja ne heijastuvat hänen omiin tunnetiloihinsa. Positiiviset tunnetilat muodostuvat yhä tärkeämmiksi, ja vauva nauttii yhä enemmän vanhemman kanssa koetuista onnistumisista. (Wilkinson 2007, 9.)

3.2 Musiikillinen kehitys

Lapsen musiikillista kehitystä ei voida ihan tarkkaan määritellä, koska jokainen lapsi on oma yksilönsä ja kehittyy omaa tahtiaan. Musiikillisen kehityksen vaiheet ovat vain suuntaa antavia. Lapsen musiikillinen kehitys etenee tasolta tasolle, lapsen iän mukaan.

Hongisto-Åbergin ym. (1993, 52) mukaan sikiö pystyy kuulemaan jo hyvin varhaisessa vaiheessa ääniä ja reagoimaan niihin. 5- 12-viikkoinen sikiö on jo tietoinen äidin äänestä ja erilaisten äänten värähtelystä.

Vauvalla on kohdussa tietty ääniympäristö, jonka kautta hän pystyy kuulemaan erilaisia ääniä, kuten äidin sydämen jatkuvan sykkeen ja elimistöä kuuluvat äänet.

Kolmen kuukauden ikäinen lapsi pystyy jo reagoimaan ääniin ja musiikkiin liikkumalla. Aikuisella on iso vastuu lapsen ääniympäristön luomisessa, sillä raskauden aikana kuunneltu rauhallinen musiikki saa sikiön kokemaan olonsa turvalliseksi. Tutkimusten mukaan sikiöajan musiikilliset kokemukset vaikuttavat lapsen myöhempään kehitykseen. Lapsi pystyy siis syntymänsä jälkeen tunnistamaan raskausaikana usein toistettuja lauluja ja kuulemaansa musiikkia. (Hongisto-Åberg ym. 1993, 52- 54.)

Vastasyntyneelle vauvalle on tärkeää perusturvallisuuden tunteen muodostaminen ja vahvistaminen musiikin keinoin. Vauvojen fyysinen ja psyykinen kehitys on hyvin yksilöllistä, ja sen tähden suhtautuminen musiikillisiin virikkeisiin vaihtelee kovasti. Aikuisen tulisi siis herkistyä lapselta saamalleen palautteelle ja sovittaa omaa toimintaansa sen mukaan. Pienelle vauvalle tarjotaan turvallista ja rauhoittavaa musiikkia ja lauletaan usein pieniä sanoitukseltaan ja melodialtaan yksinkertaisia lauluja. Laulut tai lorut voidaan liittää hyvin arjen tilanteisiin, kuten pukemiseen, nukkumiseen, kylvetykseen. Näin lapsi tuntee olonsa turvalliseksi ja oppii kuuntelemaan ja tunnistamaan erilaista musiikkia. Lisäksi vauvan musiikillinen muisti kehittyy. Vauvalle on tärkeää laulaa luonnolliselta sävelkorkeudelta, koska korkeat kimeät äänet saattavat herättää vauvassa pelon tunteita (Tapio 2008, 14.)

Tapion (2008, 14) mukaan pieni vauva rakastaa hellittelyä, kuten kehon silittelyä ja sivelyä, suukottelua ja kutittelua. Lisäksi vauva pitää myös köröttelystä ja keinuttelusta. Näitä voidaan yhdistää pieniin lauluihin tai rytmisiin loruihin. Lapsi reagoi musiikkiin liikkumalla; mukavan musiikin soidessa hän saattaa tanssia tai hytyä. Liikkumisen avulla lapsi viestittää, että musiikki on miellyttävää. Vähitellen lapsi alkaa tietoisesti seurata, miten aikuinen liikkuu musiikin mukaan, ja alkaa matkia liikkeitä esimerkiksi taputtamista. Kun lapsi alkaa opetella esineisiin tarttumista, hänelle voidaan antaa esimerkiksi pikkumarakassi tai kaunisääninen vauvahelistin käteen. Lapsi voi tällöin vapaasti tutustua siihen ja leikkiä uudella lelulla.

Se on kuitenkin tärkeää, että jo tässä vaiheessa uusi lelu nimetään tietyksi soittimeksi ja soittoasentoa kerrataan aika ajoin. Aikuinen voi näyttää lapselle mallia, miten kyseistä soitinta soitetaan. On tärkeää, että soittimia opitaan käsittelemään hyvin jo alusta lähtien. Myös soittimien laadun tulisi olla hyvä. (Tapio 2008, 14- 15.)

Vastasyntynyt vauva äänтелеe ja itkee aluksi tahattomasti, mutta alkaa pian ääntelyllään ilmaista tunteitaan ja tahtoaan. On tärkeää puhua ja laulaa lapselle ja vastata hänen ääntelynsä. On tutkittu, että lapsi, jolle on laulettu ja loruilta, oppii matkimaan laulamista jo samanaikaisesti kun opettelee puhumaan. Kehitys on hidasta, mutta varmaa. (Paaso & Rekki 2008, 3.)

Vauva nauttii äänten kuuntelusta ja seurustelusta aikuisen kanssa. Puolen vuoden ikäinen vauva kykenee jo vuoropuheluun tai vuorolauluun vanhemman kanssa. Vanhempi voi esimerkiksi laulaa tutulla sävelellä lapsen nimeä ja rohkaista siten lasta vastaamaan hänelle. Lapsen sanavarasto kasvaa koko ajan kasvaa, ja hän käyttääkin sitä ahkerasti, vaikka ei vielä pysty itse puhumaan. Vähitellen lapsi alkaa ymmärtää, mistä lauluissa puhutaan, ja nauttiikin tutun laulun kertaamisesta. Tässä vaiheessa aikuisen ilmeet, eleet ja kokonaisvaltainen suhtautuminen musiikkiin ovat todella merkityksellisiä lapsen musiikillista kehittymistä ajatellen. Ensimmäistä ikävuottaan lähestyessä lapsi kokeilee omaa ääntään laulaen ja pystyy jo toistamaan pieniä sävelaiheita, kuten so-mi. (Hongisto-Åberg, Piironen & Mäkinen 1993, 57- 61.)

4 OMAT NÄKEMYKSENI VAUVAMUSKARISTA

Tuon tässä luvussa esille omat kokemukseni ja näkemykseni vauvamuskarista. Tarkastelen aihetta opettajan näkökulmasta.

4.1 Opettajana vauvamuskarissa

Koen, että vauvamuskarin ohjaaminen on todella antoisaa ja mielenkiintoista. Joku voi miettiä, mitä järkeä vauvamuskarissa on. Vauvahan on vielä niin pieni eikä kykene ymmärtämään moniakaan asioita. Totuus on kuitenkin se, että jo ihan pieni vauva pystyy nauttimaan musiikista. On mielestäni tärkeää, että pienelle vauvalle annetaan mahdollisuus tutustua musiikkiin ja saada positiivisia kokemuksia musiikin parissa. Vauvamuskarin peruseräperiaatteena on luoda lämmin varhaisen vuorovaikutuksen hetki ja iloinen ja rauhallinen ilmapiiri, jossa lapsi tuntee olonsa turvalliseksi (Mansikkakorpi & Pesonen, 2010). Tätä tavoitetta olen pyrkinyt toteuttamaan erilaisten laulujen, lorujen, soittamisen ja musiikkiliikunnan avulla.

Olen huomannut, että vauvamuskarissa on tärkeää tarjota mahdollisimman yksinkertaisia lauluja tai leikkejä. Joskus on käynyt niin, että olen yrittänyt opettaa jotain turhan vaikeata, johon vauvat eivät ole vielä kyenneet. Näistä kuitenkin aina oppii ja tietää paremmin, miten seuraavalla kerralla toimii. Mielestäni on välillä haasteellista löytää ja keksiä vauvoille sopivaa materiaalia. Itse melko nopeatempoisena opettajana koen, että välillä junnataan vähän liikaa paikallaan, vaikka tosiasiaassa vauvat tarvitsevat paljon aikaa oppiakseen. Puhtila korostaa opinnäytetyössään juuri kertauksen merkitystä musiikin tekemisessä lapsen kanssa. Hän ottaa esille sen, että lapsi ajattelee eri tavalla kuin me aikuiset, eikä hän osaa vaatia uutta tekemistä niin nopeassa tahdissa. Musiikkia tulisi siis kuunnella aina lapsen ehdoilla. (Puhtila 2011, 5.) On tärkeää muistaa, että ei turhaan kiirehdi, vaan antaa tarpeeksi aikaa myös seurustelulle ja vapaalle vuorovaikutukselle äidin ja lapsen välillä.

Muistan, kun ensimmäisen kerran pääsin harjoittelun yhteydessä pitämään vauvamuskaria. Se tuntui hyvin jännittävältä kaikin puolin ja pelkäsin kovasti muun muassa vanhempien reaktiota.

Nyt jälkepäin voin todeta, että kyllä sitä on jonkin verran siitä kehittynyt. Olen saanut koko vuoden työskennellä oman vauvaryhmän parissa, ja se on antanut lisää kokemusta ja kasvattanut minua myös opettajana. Opettajana koen, että vauvaryhmä on ilmapiiriltään ja luonteeltaan tiivis. Siihen vaikuttaa varmasti se, että vauvat ovat iältään melko saman ikäisiä ja vanhemmat ovat tutustuneet toisiinsa. Vauvamuskarissa on läsnä yhdessätekeminen ja yhteen hiileen puhaltaminen.

4.2 Vauvamuskarin merkityksiä opettajan näkökulmasta

Mielestäni vauvamuskarilla on paljon näkyvää vaikutusta sekä vauvoihin että vanhempiin. Vauvat ovat oppineet monia asioita kuluneen vuoden aikana. On hienoa huomata, miten pikku hiljaa vauvat oppivat olemaan osana ryhmää ja heitä alkavat kiinnostaa toiset vauvat. Huomaan myös, että soittimista luopuminen sujuu vauvoilta jo hyvin ilman itkua. Nykyään monet vauvat pystyvät soittamaan marakassia, niin ettei soitin ole koko ajan suussa. Viime syksynä vauvamuskarin alkaessa mielessä pyöri kaikenlaisia asioita tulevasta vuodesta ja siitä, mitä vauvat voisivat oppia. Nyt on hienoa huomata vauvojen kehittyneen ja kasvaneen monella eri osa-alueella. Myös vauvojen musiikillinen muisti on selvästi kehittynyt. Vauvat selvästi muistavat tunnin alussa olevan alkulaulun ja lopussa olevan loppulaulun. Vauvat reagoivat tuttuihin asioihin ja lauluihin eri tavoin. Yksi pikkutyttö on aina niin innoissaan, kun alkulaulu alkaa ja tietää, että pääsee kohta soittamaan rumpua. Eräs toinen tyttö alkaa melkein joka kerta itkeä, kun lauletaan loppulaulua. Hän selvästi osaa yhdistää sen siihen, että tuokio on päättymässä ja kohta on aika lähteä kotiin. Voihan myös olla, että kyseinen lapsi itkee nälkää, väsymystä tai muuta sellaista.

Vauvamuskarin merkitys näkyy tunnilla hyvin kokonaisvaltaisesti. On hauska huomata, miten vahvasti joillakin vauvoilla on rytmi veressä. Eräskin pieni poika alkaa aina heilua, kun laitan musiikkia soimaan. On tutkittu, että vauvamuskarilla on merkitystä myös lapsen puheen kehitykseen ja monet muskarissa käyneet lapset ovat oppineet keskivertoa aikaisemmin puhumaan. Väisänen tuo esille omassa pro gradu -tutkielmassaan sen, että musiikki ja erityisesti rytmi vaikuttavat puheen oppimiseen sanojen, keston ja puheen sykkeen opettelussa.

Näin ollen musiikissa tarvittavaa rytmistä erottelukykä tarvitaan myös puheen opettelemisessa. Musiikilla on myös merkittävä rooli jokapäiväisten taitojen, kuten kävelyn, opettelemisessa. (Väisänen, 2009, 19.) On siis tärkeää, että vanhemmat tuovat lapsiaan jo pienestä pitäen muskariin. On sääli, että nykyaikana vanhemmilla on aika korkea kynnyks laulaa lapselle, koska he kokevat, etteivät osaa laulaa. Monet pelkäävät, että vaikuttavat negatiivisesti lapsensa musiikilliseen kehitykseen. Onneksi muskarit ovat todella suosittuja ja antavat varmasti vanhemmille rohkeutta ja itseluottamusta laulaa lapselleen vapaasti juuri sillä omalla äänellään. Laulamisella kun on todettu olevan suuri vaikutus lapsen kokonaisvaltaiseen kehitykseen.

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Käsittelen tässä luvussa tutkimuksen toteutusta ja siihen liittyviä vaiheita. Tuon esille miten tein tutkimuksen ja mikä oli tutkimuksen tarkoitus.

5.1 Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää vauvamuskarissa käyvien vanhempien mielipiteitä siitä, mikä merkitys vauvamuskarilla on. Tarkoitus oli myös selvittää, onko muskari vaikuttanut lapsen ja vanhemman suhteeseen. Tutkimuksen kautta halusin saada tietää myös, miksi vanhemmat ovat valinneet juuri muskarin yhteiseksi harrastukseksi vauvansa kanssa.

5.2 Tutkimuksen toteutus

Mietin pitkään, millä tavoin toteuttaisin tämän tutkimuksen. Ensin ajattelin, että voisin haastatella muutamaa oman vauvaryhmäni vanhempaa, mutta tulin kuitenkin toisiin ajatuksiin ja päätin tehdä kyselylomakkeen kaikille vauvamuskarin vanhemmille. Ajattelin, että tällä tavalla saan enemmän vastauksia ja siten laajemman ja monipuolisemman tutkimuksen. Kyselytutkimus tuntui myös paremmalta vaihtoehdolta, koska se ei veisi vanhemmilta niin kauan aikaa. Vauvamuskarissani on kymmenen vanhempaa ja kymmenen lasta. Toimitin kyselylomakkeet vanhemmille, joihin heillä oli noin kaksi viikkoa aikaa vastata.

5.3 Tutkimuskysymykset

Tutkimuskysymyksiä laatiessani halusin kyselyn sisältävän mahdollisimman monipuolisesti vauvamuskarisiin liittyviä asioita. Halusin tietää, mikä vanhempia motivoi käymään muskarissa ja kuuluuko musiikki heidän arkipäiväiseen elämäänsä. Halusin tietää myös, ovatko he oppineet jotain muskarissa ja onko muskari vaikuttanut heidän ja lapsen väliseen vuorovaikutukseen. Kyselyn lopussa kysyin vielä vanhempien tyytyväisyyttä muskaritoimintaan. Kaikki kysymykset liittyivät koko kyselyn ytimeen eli siihen, mitä merkitystä vauvamuskarilla oikeastaan on. Kyselystä muotoutui melko pitkä, noin viisisivuinen ja kysely sisälsi vain avoimia kysymyksiä. Kysymyksiä oli yhteensä 19. Tiivistän kysymykset seuraavasti tiettyjen aihealueitten mukaan:

1. Taustatiedot
2. Syyt vauvamuskari harrastukselle
3. Onko musiikki arjessa mukana
4. Muskarissa opitut asiat
5. Vauvamuskarin merkitys
6. Vauvamuskarin hyöty
7. Mikä on parasta muskarissa
8. Ryhmähenki ja sen vaikutus
9. Tyytyväisyys.

6 TULOKSET JA POHDINTA

Tässä luvussa puran tutkimuksen tulokset ja arvioin niitä. Lisäksi myös pohdin tuloksia omiin näkemyksiini. Viimeisessä osiossa teen yhteenvedon tästä koko prosessista.

6.1 Tutkimustulokset

Kyselyyn vastanneita oli yhteensä kahdeksan ja, heistä viisi oli aloittanut muskariharrastuksen vauvansa kanssa vasta tänä keväänä. Vanhemmat olivat vastanneet pitkästä kyselystä huolimatta aika laajasti lähes kaikkiin kysymyksiin, ja siitä olinkin todella iloinen. Kyselyyn vastanneiden vanhempien lapset ovat ikäjakaumaltaan kuudesta kuukaudesta noin kymmeneen kuukauteen.

Vanhemmat valitsivat vauvamuskarin harrastukseksi monista eri syistä. Eräs vanhempi piti musiikkia itselleen tärkeänä ja halusi tuoda musiikin myös lapsensa elämään. Myös muskari vaikutti hänen mielestään sopivan rennolta ja hauskalta harrastukselta. Yksi vanhempi ajatteli, että muskari on hyvä harrastus pienelle lapselle, ja halusi itse myös oppia laululeikkejä, joita voisi kotonakin leikkiä lapsen kanssa. Kaksi kyselyyn vastaajista piti tärkeänä, että lapsi tapaa muita lapsia ja itse voi vaihtaa kuulumisia sekä kokemuksia toisten äitien kanssa. Eräs vanhempi piti muskarin ajankohtaa sopivana ja koki yleistä kiinnostusta musiikkia kohtaan. Yksi äiti kertoi, että hänen lapsensa on ihan pienestä pitäen pitänyt siitä, kun hänelle on laulettu ja loruteltu. Hän ajatteli, että juuri muskari voisi olla kiva yhteinen harrastus, jossa lapsi saisi nähdä myös muita lapsia.

Vanhemmat olivat sitä mieltä, että lapsen viihtyminen ja toisten ihmisten tapaaminen motivoi heitä käymään muskarissa viikoittain. Eräs vanhempi piti tärkeänä myös sitä, että muskari tuo säännöllisyyttä viikkoon ja on mukava nähdä lapsen viihtyvän siellä.

Vastaajat kokivat, että musiikki on vahvasti heidän arjessaan mukana. Monessa perheessä kuunnellaan musiikkia sekä kotona että automatkoilla. Monet vanhemmista laulavat lapsilleen arjen tilanteissa, kuten nukkumaanmenon yhteydessä. Eräs vanhempi kertoi käyvänsä myös konserteissa ja soittavan itsekin.

Erään vauvamuskarilaisen äiti toi esille, että lapsen isä tekee itse omia lauluja ja esiintyy useampana kertana kuukaudessa. Tuli myös esille, että eräässä kodissa lorutellaan paljon ja soittimia on esillä lapsen saatavilla.

Monien vanhempien mielestä muskarissa lauletuista lauluista vain osa on ollut tuttuja. Yksi vanhempi oli sitä mieltä, että yllättävän pieni osa lauluista on tuttuja. Mielestäni on hyvä, että muskarissa tulee uusia lauluja, mutta on hyvä kuitenkin ottaa perinteisiä tuttuja lastenlauluja mukaan, jotta vanhemmat voivat myös hieman verestää muistiaan ja muistella omaa lapsuuttaan. Eräs äiti piti hyvänä asiana, että tulee uusia lauluja, vaikka hän itse on lastentarhanopettaja ja sen tähden laulaa paljon.

Vastaajien mukaan osa opituista lauluista ja loruista on siirtynyt arjen tilanteisiin. Erään vanhemman mielestä laulujen tai loruisten sanoja ei enää muista kotona, ja sen tähden niitä ei tule kovin paljon muisteltua. Muutamat äidit kertoivat ratkaisevansa ongelman siten, että keksivät omia sanoja tilalle. Erään vanhemman mielestä varsinkin sylissä tehtävät laululeikit ovat siirtyneet myös kotiin ja arkeen. Eräs äiti toi esille, että Soitan-laulu on lapsen lempilaulu ja hän alkaa heti laulun kuultuaan heiluttaa marakassia innokkaasti.

Kysymys ”Mitä lapsesi on oppinut muskarissa?” havainnoillisti monenlaisia asioita. Kaksi äitiä toi esille soittamisen. Heidän mielestään lapsi on oppinut soittamaan ja päässyt tutustumaan erilaisiin soittimiin. Erään vanhemman mielestä lapsi on oppinut tunnistamaan muutamia loruja ja laululeikkejä, ja yksi vanhempi kertoi, että lapsi on oppinut hakkaamaan pöytää erilaisilla esineillä. Kyselyistä kävi myös ilmi, että yksi lapsi on oppinut toimimaan lasten ja aikuisten kanssa. Eräs äiti kertoi lapsen oppineen käyttämään marakassia.

Vanhemmat toivovat, että lapset oppisivat musiikin rytmiä ja oppisivat luomaan vuorovaikutustaitoja äidin ja muiden lasten kanssa. Eräät vanhemmat myös toivovat, että lapsi oppisi nauttimaan musiikista, oppisi rytmittämään ja soittamaan rumpuja. Eräs äiti toivoo, että muskari toisi mielekkäitä kokemuksia musiikin parissa ja antaisi rohkeutta jatkossakin lauleskella ja mahdollisesti myös soittaa jotakin. Lisäksi hän toivoo, että lapsi oppisi ryhmässä toimimisen normeja.

Vanhemmat kokivat, että he ovat itse oppineet uusia lauluja ja loruja, joita voi kotona laulaa ja leikkiä lapsen kanssa. Kyselyssä nousi myös esille, että muskarissa asiat tehdään lapsen tahtiin ja tämä on opettanut vanhempiakin. Eräs äiti huomasi, että on oppinut tuntemaan lastaan paremmin.

Useimmat vanhemmat toivovat oppivansa vielä lisää helppoja yksinkertaisia laululeikkejä, joita on helppo laulaa lapsen kanssa kotona. Muutamat vanhemmat eivät osanneet sanoa, mitä haluavat vielä oppia muskarissa.

Kysymys ”Mitä vauvamuskari teille merkitsee?” toi esille monenlaisia eri näkökulmia. Kaksi vanhempaa oli samaa mieltä siitä, että muskari on mukava yhteinen hetki. Muutamien vanhempien mielestä muskari merkitsee yhteistä olemista toisten vauvojen ja äitien kanssa sekä sitä, että oma lapsi pitää muskarissa olemisesta. Vanhempien mielestä muskari on mukava harrastus, viikon piristys ja tuo vaihtelua arkeen. Vauvamuskarissa voi myös vastaajien mielestä keskittyä täysin lapseen. Lisäksi eräs äiti kertoi, että vauvamuskari lujittaa vuorovaikutusta ja on mukavaa yhdessä tekemistä ja olemista.

Vanhemmat pitävät muskariharrastusta hyvin hyödyllisenä. Eräs vanhempi koki, että joskus lapsi rauhoittuu kun hän alkaa laulaa muskarista opittua laulua. Yksi vanhempi kertoi, että lapsi on saanut uusia tuttavuuksia ja tykkää kovasti siitä, että hänen kanssaan leikitään ja lauletaan yhdessä. Eräs äiti uskoo, että hänen lapsensa on varmasti oppinut muista ihmisistä paljon tutkailemalla ja näkemällä heitä viikoittain. Lisäksi hän uskoo, että vauvamuskari on lujittanut lapsen perusluottamusta äitiään kohtaan. Eräs äiti piti muskaria hyödyllisenä, koska lapsi on oppinut toimimaan ryhmässä ja päässyt tutustumaan erilaisiin soittimiin.

Kyselyyn vastanneet vanhemmat kokevat, että vanhemman ja lapsen välinen vuorovaikutus on muuttunut jonkin verran muskarin myötä. Eräs vanhempi toi esille, että he kuuntelevat nyt yhdessä lapsen kanssa enemmän musiikkia. Yksi vanhempi kertoi, että muskarissa olevien leikkien myötä on oppinut enemmän heittäytymään hassuttelemaan lapsen kanssa.

Kysymys ”Mikä on parasta muskarissa?” toi esille melko samankaltaisia vastauksia. Monet olivat sitä mieltä, että parasta muskarissa on yhdessä oleminen ja tekeminen, ryhmähenki ja muut ihmiset, sekä vauvat että aikuiset.

Eräs vanhempi korosti myös musiikin merkitystä ja piti parhaana asiana sen näkemistä, kuinka lapset odottavat innolla erilaisia lauluja ja leikkejä ja nauttivat näin muskarista. Erään vanhemman mielestä alkulaulu on parasta muskarissa. Toinen äiti piti muskarin parhaana juttuna tunnin alussa olevaa rumpua sekä marakassia.

Vanhemmat kokivat joidenkin asioiden olevan haastavia muskarissa. Eräs vanhempi toi esille, että tunnin ajankohta on hieman hankala, koska lapsen uniaika sattuu juuri tunnin aikaan. Myös yksi vanhempi koki, että vieraat laulut ja tunnin nopea eteneminen tuovat haastetta, koska hänen mielestään vauvat eivät ehdi kovin hyvin mukaan esimerkiksi tunnin alussa olevaan nimirumpu-lauluun. Erään vanhemman mielestä on haastavaa pitäjän kannalta on miettiä mitkä laulut sopivat kyseiselle ikäryhmälle.

Kyselyiden mukaan vauvamuskarissa on hyvä ja rento tunnelma. Joku oli sitä mieltä, että tunnelma on myös rauhallinen, kiva ja mieluisa ja ihmiset siellä ovat mukavia. Vanhemmat myös kokivat, että muskarissa ei tarvitse jännittää, vaan voi olla ihan vapaasti.

Ryhmähenki ja sen merkitys nousi kyselystä esiin. Monien vanhempien mielestä ryhmähengellä on merkittävä vaikutus positiivisen kokemuksen luomiseen. Eräs vanhempi totesi, että on mukava nähdä muita äitejä ja lapsikin näyttää viihtyvän muiden lasten seurassa. Toinen vanhempi toi esille, että on lapsen on tärkeää nähdä muitakin vauvoja. Hänelle itselleen on myös mukavaa vaihtaa kuulumisia samassa elämäntilanteessa olevien aikuisten kanssa. Monet olivat sitä mieltä, että he ovat saaneet muskarin kautta kivoja uusia tuttavuuksia ja samalla vertaistukea. Eräs äiti koki, että ryhmä on tuonut vertaisuutta ja laajentanut verkostoa. Lisäksi hän kokee, että muilla aikuisilla on paljon merkitystä hänelle äitinä. Hän kertoi, että muskarin aloittamisen myötä osa heistä vanhemmista on tavannut myös vapaa-ajalla. Hän toivoo, että vauvoista tulisi hyviä ystäviä myöhemminkin. Vastausten mukaan vanhemmat ovat olleet hyvin tyytyväisiä vauvamuskariin.

6.2 Tulosten arviointi

Oli hyvin mielenkiintoista ja avartavaa lukea kyselyiden vastauksia. Kaikki vastaajat olivat naisia, ja se näkyi myös vastauksien tyyliässä. Vastaajia oli yhteensä kahdeksan kymmenestä. Vastaajat jakautuivat selvästi kahteen osaan. Osa vastasi kysymyksiin pitkästi ja oli miettinyt tarkkaan vastauksia. Osa taas vastasi kysymyksiin vähin sanoin ja jätti osaan kysymyksistä vastaamatta. Kysymyksiä oli yhteensä 19. Olin ihan tyytyväinen kysymyksien vastauksiin, ja onneksi sain melkein jokaisen vauvan vanhemmalta kyselyn takaisin.

Tuloksista käy ilmi, että monet vastaajista valitsivat muskariharrastuksen lapsensa kanssa yleisestä mielenkiinnosta musiikkia kohtaan. Koen, että vauvamuskarin suosio on noussut sen vuoksi, että monet haluavat lapsensa oppivan erilaisia lauluja ja saavan heidät osaksi musiikin ihmeellistä maailmaa. Luulen myös, että nykyään kodeissa ei enää niin paljon lauleta perinteisiä lastenlauluja tai ylipäättänsä lauluja kuin ennen ja sen tähden monet haluavat tuoda lapsensa jo pienestä pitäen muskariin. Muskarin kautta vanhemmat voivat myös lauleskella kotona muskarissa opittuja lauluja, ja näin myös itse oppivat uusia lauluja sekä leikkejä. Lisäksi uskon, että muskarin kautta vanhemmat haluavat lapsen oppivan olemaan oman ikäistensä kanssa ja luovan varhaisia vuorovaikutussuhteita.

Mikä sitten motivoi vastanneita käymään muskarissa viikoittain? Heidän mielestään eniten motivoi yleinen viihtyvyys. Uskon, että motivaatioon vaikuttavat myös opettajan ja vanhemman väliset suhteet. On tärkeää, että sekä vanhempi että lapsi voivat tuntea olonsa kotoisaksi ja turvalliseksi. Näin myös lapsen kokonaisvaltainen kasvu saa hyvän perustan ja suhde musiikkiin voi kehittyä.

Oli hienoa lukea, että musiikki on arjessa mukana suurimmalla osalla vastaajista. Myös tämä auttaa siinä, että lapsi tottuu musiikkiin ja sen eri ulottuvuuksiin. Monet vanhemmat kokivat, että eivät muista muskarissa laulettujen laulujen sanoja enää kotona ja joutuvat keksimään omia sanoja. Mielestäni tämä kertoo vanhempien luovuudesta ja viitseliäisyydestä. On todella tärkeää, että näin pienelle lapselle toistetaan useaan kertaan tiettyjä lauluja tai loruja. Ei sillä ole niin väliä, vaikka sanat eivät menisi ihan oikein.

Pääasia on, että sävel säilyy ja lapsi pystyy kehittämään musiikillista muistiaan. Tästä kuitenkin opin sen, että voisin tulostaa vanhemmille laulujen ja lorujen sanat, jotta he voivat lauleskella tai lorutella kotonakin.

Kyselyn mukaan vauvamuskarilla näyttää olevan paljon merkitystä vauvojen perheille. Vanhemmat pitivät muskaria tärkeänä yhteisenä hetkenä. Koen opettajana, että minun työtäni arvostetaan ja olen myös saanut suullista positiivista palautetta. Palaute aina motivoi ja tuo itsevarmuutta omaan työhön. On ilo saada olla mukana tukemassa vauvojen kehitystä ja kasvua. Antaa paljon voimaa ja energiaa, kun huomaa vauvojen oppivan ja viihtyvän muskarissa.

6.3 Lopuksi

Tämän opinnäytetyön tekeminen on ollut hyvin mielenkiintoista, vaikkakin melko työlästä ja vaatinut paneutumista aiheeseen. Koen kuitenkin saaneeni tämän prosessin aikana paljon uusia näkökulmia ja tietoa työhöni. Työlään tästä opinnäytetyöstä teki se, että vauvamuskarilla on vielä melko uusi harrastusmuoto ja siten tästä aiheesta ei ole vielä kovin paljon tarjolla kirjallisuutta tai tutkimuksia.

Opinnäytetyön aihetta ei ollut helppo löytää. Vielä viime syksynä en tiennyt, mistä haluan työni tehdä. Ajattelin, että aiheen on pakko olla tarpeeksi kiinnostava, jotta jaksan työstää sitä. Sain viime syksynä oman vauvaryhmän, ja tuli sitten mieleeni, voisiko aihe liittyä jotenkin siihen. Pohdittuani asiaa ja keskusteltuani ohjaavan opettajan kanssa päädyin lopulta tekemään opinnäytetyön tästä aiheesta. Olin hyvin innoissani ja huojentunut aiheen löytyttyä, ja aloin heti kerätä eri lähteistä tietoa. Ajattelin, että voisin hyödyntää omaa vauvaryhmääni ja tutkia sitä. En ole hetkeäkään katunut tämän aiheen valitsemista.

Olen oppinut mielestäni aika paljon koko tämän opinnäyteprosessin aikana. Koen, että olen kasvanut opettajana ja löytänyt tarkoituksia käyttämilleni opetusmenetelmilleni vauvamuskarissa. Olen siis hieman syventänyt tietouttani tämän aiheen osalta.

Tätä prosessia voisi jatkaa vielä syvemmällekkin ja siten löytää uusia puolia ja näkökulmia. Toivon, että tämä työ antaa kuitenkin jonkinlaisen kuvan vauvamuskarin merkityksestä.

Uskon, että tästä opinnäytetyöstä on apua erityisesti vauvamuskarin kanssa toimiville henkilöille. Vauvamuskarin merkitys on hyvin moninainen, ja uskon, että tulevaisuudessa erilaisten tutkimusten kautta löydetään vielä lisää asioita, joita vauvamuskarin avulla voidaan tukea.

Tämän työn prosessi alusta loppuun saakka on ollut hyvin opettavainen. Olen oppinut ymmärtämään paremmin, mitä pienet vauvat pystyvät tekemään ja kuinka jo ihan pieni vauva pystyy reagoimaan erilaisiin asioihin. Se on melko käsittämätöntä. Olen ymmärtänyt sen, miten suuri merkitys musiikilla on lapsen kehitykselle ja kuinka se voi vaikuttaa hyvin kauaskantoisesti. Olen iloinen siitä, että saan olla osana eri-ikäisten lasten kehitystä ja tukea sitä musiikin eri keinoin. Koen, että teen arvokasta työtä.

LÄHTEET

- Aaltonen, M., Ojanen, T., Sivén, T., Vihunen, R. & Vilén, M. 2000. Lapsen aika. Helsinki: WSOY.
- El Awad, M. & Mansikka, T. 2011. Terveen 2-vuotiaan lapsen kasvu ja kehitys - kyselylomake kaksivuotisneuvolaan. Opinnäytetyö. Hämeen ammattikorkeakoulu. Hoitotyön koulutusohjelma.
- Hongisto-Åberg, M., Lindeberg-Piironen, A. & Mäkinen, L. 1993. Musiikki varhaiskasvatuksessa. Espoo: Fazer Musiikki Oy.
- Hauta, M. & Leinonen, S. 2009. Kun on oikein pieni. Opinnäytetyö. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Sosiaaliala.
- Kaipiainen, M., 2007. Varhaisiän musiikkikasvatuksen potentiaalit äidin ja vauvan varhaisessa vuorovaikutuksessa. Pro gradu. Jyväskylän yliopisto. Musiikkikasvatus.
- Launonen, K. Varhainen vuorovaikutus. Viitattu 07.10 2013. Saatavissa: <https://www.jyu.fi/ajankohtaista/arkisto/2009/12/tiedote-2009-12-08-14-41-07-807740>
- Marjanen, K. 2005. Musiikkileikkikoulunopettaja, varhaismusiikkikasvatuksen ekspertti. Työelämä haasteena koulutukselle. Lisensiaatintutkielma. Jyväskylän yliopisto. Musiikkikasvatus.
- Marjanen, K. 2009. Odotusajan musiikkikasvatus lujittaa äidin ja vauvan vuorovaikutusta. Viitattu 06.10.2013. Saatavissa: <https://www.jyu.fi/ajankohtaista/arkisto/2009/12/tiedote-2009-12-08-14-41-07-807740>
- Pantsu, L. 2010. Ensimmäiset elämykset. Musiikin integroitu taidekasvatus osana vauvaperheiden elämää. Lisensiaatin tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Musiikkikasvatus.
- Paaso, J. & Rekki, T. 2008. Lauaen iloa saamme. Opinnäytetyö. Musiikin koulutusohjelma.

Puhtila, K. 2011 ”Mitä jos päiväkodissanne olisi oma muskari?” Pohdintaa muskarin mahdollisuuksista päiväkodissa esimerkkinä Tammelan alueen päiväkodit. Opinnäytetyö. Lahden ammattikorkeakoulu. Varhaisiän musiikkikasvatus.

Tapio, A-S. 2008. Isän kanssa muskarissa. Opinnäytetyö. Lahden ammattikorkeakoulu. Varhaisiän musiikkikasvatus.

Takala, A & Takala, M. 1984. Psykologinen kehitys lapsuusiässä. Helsinki: WSOY.

Väisänen, T. 2009. Laulu raikaa ja soitto soi kodeissa: kartoitus alle 2-vuotiaiden musiikillisesta ympäristöstä ja harrastuksista. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Musiikkitiede.

Wilkinson, E. 2007. Alle yksivuotiaiden kehityksen tukeminen varhaisiän musiikkikasvatuksen keinoin. Pedagoginen opinnäytetyö. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

LIITTEET

HYVÄT VAUVAMUSKARILAISTEN VANHEMMAT

Opiskelen viimeistä vuotta Lahden ammattikorkeakoulussa ja opintoihini kuuluu opinnäytetyön tekeminen. Teen päättötyöni eli opinnäytetyön aiheesta vauvamuskarin merkitys lapsille ja heidän vanhemmilleen. Tarvitsisin tähän teidän ajatuksianne ja kokemuksianne aiheesta. Olisin tosi iloinen jos voisitte vastata ohessa olevaan kyselyyn. Tämä auttaisi minua päättötyöni tekemisessä. Teidän nimiä ei julkaista vaan nimi on vain minua varten jotta pystyn tutkimuksessa vertaamaan eri lapsia toisiinsa. Pyydän palauttamaan kyselyt minulle viimeistään perjantaina 22.03.2013.

Kiitos jo etukäteen ! ☺

T. Maria Hietava

KYSELY VAUVAMUSKARILAISTEN VANHEMMILLE

Nimi:

Lapsesi ikä:

1) Miksi valitsit juuri vauvamuskarin yhteiseksi harrastukseksi?

2) Mikä motivoi käymään muskarissa?

3) Oliko sinulla tietoa entuudestaan vauvamuskarista? Ovatko käsitykset muuttuneet muskarissa käymisen aikana?

4) Kuuluuko musiikki perheenne arkeen, miten?

5) Ovatko muskarissa laulettu laulut tuttuja?

6) Ovatko muskarissa opitut laulut ja lorut siirtyneet arjen tilanteisiin?

7) Mitä lapsesi on oppinut muskarissa?

8) Mitä haluaisit lapsesi oppivan muskarissa?

9) Mitä itse olet oppinut muskarissa?

10) Mitä toivoisit oppivasi muskarissa?

11) Mitä vauvamuskari teille merkitsee?

12) Onko muskarista ollut hyötyä lapsellesi, jos on niin mitä?

13) Onko teidän ja lapsenne välinen vuorovaikutus muuttunut muskarin myötä?

14) Mikä on parasta muskarissa?

15) Mitkä asiat koet haastavana muskarissa?

16) Jännittääkö muskarissa oleminen?

17) Minkälainen tunnelma vauvamuskarissa on?

18) Mitä ryhmä(muut aikuiset ja vauvat) merkitsee teille, vai onko sillä merkitystä?

19) Oletko ollut tyytyväinen vauvamuskariin?

KIITOS VASTAUKSISTA! ☺